

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 37

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 16. juni 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

TINGAKROSSUR og »sandheds erkendelse«

Tá ið Krossurin aftur og aftur skrivar um »sandheds erkendelse«, so hevði ein kunnað væntað, at blaðið helt seg til sannleikan, men tíverri at soleiðis er ikki, og tað syrgiligasta av øllum er tað, at Krossur ógviliga væl veit sannleikan, men skrivar nakað heilt annað.

Krossur viðgongur, at tað var neyðugt, at skip komu til landið í staðin fyri øll tey, sum sukkur undir veraldarbardaganum og í staðin fyri tey, sum vegna ellisbrek máttu leggjast burtur.

Eisini veit blaðið, at javnaðarmenn settu uppskot fram á tingi fyri at forða fyri, at gomul og dýr skip skuldu verða keypt.

Krossur veit, at hetta uppskot javnaðarmanna varð felt.

Krossur veit, at hann ger órátt móti javnaðarmonnum, tá ið sagt verður, at javnaðarmenn hava góðkent keypið av gomlum lasarum fyri dýrar pengar.

Krossur má kunna skilja, at hann rekur órindi fyri teir politisku flokkar, sum feldu javnaðarmanna uppskotið um at seta eftirlitsmann at kanna eftir hvussu tey skipini vóru, sum útboðin vórðu til sølu í Íslandi, Bretlandi, Danmörk, Svøríki og aðrastaðni. hesi skipini fram. Teir vistu, at teiringu prosentir av keypsommuni. Teir lögdu líka í, um skipini vóru dýr ella gomul, lasa-

far ella hvat tey so vóru. Tessvegna galt tað um at Lögtingið hevði haft ein álitismann at kanna eftir øllum hesum. Men tað vildu okkara mótstøðumenn á tingi ikki. Teir róptu upp um hitt privata iniciativ, sum altíð skal hava fríar hendur og leysar teymar til at ríka seg upp. Hetta er allur sannleikin. Um so er, at Krossur vil koma til »sandheds erkendelse«, so má hann viðganga, at soleiðis er, sum her er frágreitt.

Vil Krossur ikki geva mær rætt í hesum, so er hann einans úti eftir at mjølva sína egnu politisku koku við at spilla javnaðarmenn út við ósonnum briglsi.

J. H. Danbjørg.

úr Klakksvík

Sunnudagin vóru Vestmenningar og Fuglirðingar í Klakksvík og leikadu hondbólt.

Stjórnan I móti Fuglirði I (4—2 Stjórnan vann. Stjórnan II móti Fuglirði II (1—1). Stjórnan móti Vestmanna (menn) (3—1 Stjórnan vann). Stjórnan I móti Vestmanna I (gentur) (3—3). Stjórnan II móti Vestmanna II (3—0 Stjórnan vann).

Pride var í Svinoy sunnudagin við útfærdafólki, veðrið var av tí besta og sýndi fólk við óföran blidskap. Ferðin var væleydnað.

Háenni lá á Hvannasundi í síðstu viku og keypti fisk frá útróðrarbátunum í útoyggjunum, hann fór til Onglands við honum.

Leygardagin hendi syrgilig vanlukka í Syðradali á Kallsoy. 12 ára gamal drongur datt á sjógvin og druknaði.

uppskot semingsmannsins var soleiðis, at tað varð tikið við tí, so kom alt í rættlag av sær sjálvum, og um uppskot hansara var soleiðis at verkfallið vildi halda áfram, so skuldu vit fáa svar frá Føroya arbeiðarafelag hvussu teir stillaðu seg til áðurnevndu mál, og mögulega tingast við teir um eina ella aðra skipan.

Á hesum fundi fingur vit eisini at vita, at í Klakksvík vildu arbeiðsgevarar og aðrir, sum ikki vóru okkara limir fríggjadagin 18.5 kl. 12 leggja skipini til at landa fisk, um ikki loyvi var givið at arbeiða innan hesa tíð.

Tá viðtók F.F. at senda eitt telegram til okkara álitismann har norðuri at nokta okkara limum at taka lut í nøkrum arbeiði skipum viðvíkjandi, inntil teir fingur nærri besked frá F.F.

Hetta fjarrit gjørdi so, at eingi skip vóru lossaði fríggjadagin seinrapart og leygardag.

Sama kvöldið 17. mei hövdu vit fólging við tveimum stjórnarlimum í arbeiðsgevarafelagnum og framlögdu okkara áhugamál, tey somu sum hini, at fáa okkara fiskimenn undantiknar frá verkfallinum, og vit bóðu teir ikki sýggja við smásinni uppá málið, sjálvt um semingsuppskotið, sum skuldi liggja fyri dagin eftir, gekk teimum í móti. Vit skiltust síðaniuttan nakað annað úrslit, hvar teir lovaðu at teinkja yvir málið.

Fríggjakvöldið 18. mei kl. 21 hövdu vit aftur ein fund saman við nevndini fyri Føroya arbeiðarafelag, fyri at royna at fáa eina gongda leið, soleiðis, at fiskimenn ikki tarnaðust meira enn neyðugt var, um verkfallið kom at halda áfram.

Vit fingur brátt at merkja, at viljin ikki var tilsteðar at geva okkum nakrar sømdir.

Leygardagin 18. mei fingur vit at frætta, at stemmað var í Havn og úrslitið: teir flestu atkvøddu fyri at halda áfram við verkfallinum, og eingin viðtøka um at okkara fiskimenn skuldu fáa nakrar sømdir.

Hetta er við fáum orðum tað, sum F.F. hevur gjørt viðvíkjandi verkfallinum, og ikki ein einstakur sannleikskærur maður ella kvinna kann við nøkrum rætti skylda okkum fyri at vit lögdu okkum út í lønarstríðið til frama fyri nakran part, og allarminst til frama fyri arbeiðsgevarar og útgerðarmenn, soleiðis sum »14. september« skrivar, og tað er ófatiligt fyri okkum, at blaðið fer fram við slíkum ósonnum tíðingum,

Føroya Fiskimannafelag og VERKfallið

Í blaðnum »14. september« h. á. nr. 40 fyri 31. mei stendur ein grein við yvirskrift »Hetta fingur vit burtur úr«, og í hesu grein stendur millum annað eitt stykki, sum ljóðar soleiðis: »Nevnd Føroya Fiskimannafelags legði at enda beinleiðis út í lønarbardagan við arbeiðsgevarunum móti lønarfólkinum. Nevnd Føroya Fiskimannafelags samráddist við útgerðarmenn og arbeiðsgevararuttan um Føroya arbeiðarafelag. At enda gav hon arbeiðarafelagnum úrslitakostirnar: tit fara til arbeiðis, ella vit geva limum okkara fyriskipan um at lossa skipini. Suðuroyar Fiskimannafelag tók ikki lut í hesi framferð. Tvørtur ímóti fannst tað harðliga at nevndini í Føroya Fiskimannafelag.«

Vegna tess; at henda frágreiðing, sum blaðið her kemur við, er ein slík reingjan av sannleikanum, sum ein leingi skal leita eftir at finna maka til, kunnu vit ikki lata verða við at mótmæla og greiða fólk frá teim faktisku viðurskiftum, so sum tey lógu fyri í Havn í døgnum 17 til 20 mei.

Stjórnan í F.F. var øll mótt í Havn hesar dagar fyri at samráðast um, hvat gerast kundi fyri okkara fiskimenn, so at teir skuld-

u nervast minst møguligt av verkfallinum, sum hótti við at leggja ein stóran part av okkara fiskimönnum í vinnuløysi, og hildu vit tað vera rættast at heita á stjórnina fyri Føroya arbeiðarafelag, og tosað varð við teir á skrivstovu F. F.s. Har møttu 3 menn saman við øllum monnum í okkara stjórn og felagsskrivaranum. Vit greiddu teimum síðani frá tí vit vildu, og spurdu teir, um tað kundi finnast nakar möguleiki fyri at okkara fiskimenn kundu fáa undantak frá verkfallinum, soleiðis at antin kundu fiskiskipini verða hildinuttanfyri verkfallið, ella um eingin annar möguleiki var, at fiskimenn fingur loyvi sjálvir at avgreiða tey fiskiskip, sum teir sjálvir vóru við, soleiðis at teir og skip kundu fara út aftur at veiða. Vit tosaðu um hesi viðurskiftir drúga løtu, og lovaðu so hesir menn at teinkja yvir málið og geva okkum svar skjótt. Á hesum fundi fingur vit at vita, at semingsmaðurin hevði avgjørt at seta fram eitt nýtt semingaruppskot, sum hann skuldi hava svar á seinast sunnudagin 20. mei, og var hetta hóskvöldið 17. mei. Allir partar samráddust so um, at vit skuldu fáa svar sunnudagin, og hetta skiltu vit soleiðis, at um

úr Suðuroy

Nú eru flestu skip farin avstað aftur til fiskiskap. Kemes og Energy eru í Íslandi hini í ella á veg til Grönlands. Hövdaberg kom eystan eftir við 180 tons, teir landa fiskina upp inni á Toftum. D. P. Højgaard skal turka hann fyri teir. Leivur Øssursen og Dráttur seldi fiskin í Danmörk, báðir eru nú eystanfyri. Ráðni var í Onglandi til umvælingar áðrenn hann fór eystureftir.

Nógur fiskur verður nú turkaður bæði úti og inni, so hvønn dag veðrið er gott, er nógv at gera fyri allar hendur.

Maritana fekk seinasta túr 415 skp. harav vórðu 132 skp. vrakaði. Skiparin noktar at fara avstað aftur við skipinum, um hann ikki fær vrakarar úr Klakksvík at vraka um aftur. Manningin fer ikki við aftur, um skipari verður skiftur.